

CRYNODEB GWEITHREDOL ASESIAD TIRWEDD A GWELEDOL

- 1.1 Mae gwerthusiad tirwedd a gweledol, yn seiliedig ar Ganllawiau ar gyfer Asesiad Traweffaith Tirwedd a Gweledol, trydydd argraffiad (GLVIA3), wedi'i wneud ar gyfer y safle ym Mharc Ffyniant yng Nghaergybi ar Ynys Môn. Roedd y Safle yn arfer cynnwys Cyn Waith Alwminiwm Penrhos wnaeth ddechrau cau i lawr yn 2009 gan roi'r gorau i weithredu'n gyfan gwbl yn 2013.
- 1.2 Mae'r canfyddiadau cychwynnol wedi'u cyflwyno o fewn y crynodeb hwn, sydd, yn gyffredinol, yn cefnogi, o safbwynt tirwedd a gweledol, addasrwydd y Safle ar gyfer datblygiad sy'n cynnwys canolfannau data (defnydd B8), swyddfeydd, ac ymchwil a datblygu (defnydd B1) a System Storio Batri ac Ynni (BESS) (defnydd Unigryw).
- 1.3 Mae tref harbwr Caergybi wedi'i lleoli ar Ynys Cybi, sydd ar ochr orllewinol Ynys Môn yng Nghymru, sy'n ynys fwy. Mae'r safle'n ffinio gyda'r A55 i'r de, a chyda'r A5 Ffordd Llundain i'r gogledd, sy'n darparu'r brif fynedfa i'r Safle. Mae Canol Tref Caergybi, ynghyd â Harbwr Caergybi / Terfynfa Fferi a Gorsaf Reilffordd oddeutu 1.5km i'r gogledd-orllewin. Ymhellach i'r gogledd-ddwyrain o'r Safle mae traeth Penrhos a Bae Beddmanarch. I'r de-orllewin o'r Safle mae Cyfleuster Ffin Fewnol Caergybi sy'n sefyll rhwng Maen Hir Tŷ Mawr a Siambwr Gladdu Trefignath.
- 1.4 Wedi'i nodweddu gan ddefnydd tir blaenorol y gwaith alwminiwm, mae'r safle'n cynnwys mannau gyda llawr caled a hefyd tir moel o'r gwaith alwminiwm sydd wedi'i ddymchwel yn gyfan gwbl fwy neu lai, gan gynnwys y corn simnai 122m o uchder, oedd yn nodwedd amlwg ar nenlinell leol Ynys Cybi a rhannau gorllewinol Ynys Môn am dros 50 mlynedd. Fodd bynnag, mae nifer fechan o adeiladau a busnesau yn parhau i weithredu o fewn y Safle. Y tu hwnt i'r ardaloedd adeiledig a llawr caled sy'n aros o'r cyn waith alwminiwm, mae brithwaith o gynefinoedd, gan gynnwys ardaloedd o laswelltir heb ei reoli, gyda llystyfiant prysgwydd sydd wedi hadu ei hun yn gordyfu, porfa a pharth llifogi arfordirol a dyfrffyrdd agored. Mae ardaloedd lle mae llystyfiant coetir aeddfed presennol yn drwch wedi'u lleoli ar dwmpathau o amgylch y Safle, gan gynnwys ardaloedd lle mae coetir wedi'i blannu gyda Gorchmynion Gwarchod Coed (TPO). Nid yw'r Safle yn hygyrch i'r cyhoedd a does dim Hawl Tramwy Cyhoeddus (PRoW) o fewn ardal y safle.

Cymeriad Tirwedd

- 1.5 Saif o fewn Ardal Cymeriad Tirwedd Cenedlaethol (NCLA) 01 'Arfordir Ynys Môn lle mae'r disgrifiad yn datgan: *"Yn fwy cyffredinol, mae'r dirwedd yn ysgafn, wedi'i fframio ac yn gymharol lonydd, ond gyda nifer o ddatblygiadau graddfa fawr gwrthgyferbyniol, yn fwyaf nodedig, Gorsaf Ynni Niwclear yr Wyflfa, safle awyr RAF y Fali a gwaith smeltio a chorn simnai Alwminiwm Môn"*. Mae'r Ardal Cymeriad Tirlun Cenedlaethol hwn yn cwmpasu Ynys Môn gyfan ac yn cynnwys Ynys Cybi. Bydd dylanwad y datblygiad arfaethedig ar yr NCLA yn ddibwys pan fydd wedi'i gwblhau ac yn yr hirdymor. Mae'r Safle wedi'i amddiffyn yn gymharol dda rhag y dirwedd ehangach ac ni fydd y datblygiad arfaethedig yn wahanol iawn i'r defnydd a wnaed yn flaenorol o'r Safle, na'r ffurf adeiledig o amgylch o fewn Caergybi, gan gynnwys y parc manwerthu cyfagos.
- 1.6 Mae Strategaeth Tirwedd Ynys Môn yn darparu diweddariad ar Ardaloedd Cymeriad Tirwedd ar gyfer Ynys Môn, sydd wedi eu hadnabod o fewn astudiaeth asesiad tirwedd LANDMAP gwreiddiol ar gyfer Ynys Môn a gyhoeddwyd yn 1999. Mae'n isddosbarthu'r dirwedd yn 18 o Ardaloedd Cymeriad Tirwedd (LCA). Mae'r asesiad cymeriad gafodd ei hadnabod yn yr ardal o'r Safle yn rhan o LCA2 'Ynys Cybi'. Mae'r Safle'n cael ei gynnwys yn rhannol o fewn AHNE Ynys Môn. Prif bwrpas yr enwebiad AHNE yw gwarchod nodweddion naturiol a gwerth golygfeydd arfordir Ynys Môn. Mae coetir TPO

wedi'i leoli mewn dwy ardal ar ffin gogledd-ddwyreiniol y Safle. Mae'r cynigion yn cynnwys cadw'r coetir trwchus a blannwyd ar ffin y Safle, gan gynnwys yr ardaloedd o goetir TPO. Does dim asedau treftadaeth wedi'u henwebu o fewn y safle, ond i'r gorllewin o'r safle mae dwy heneb ychydig y tu hwnt i'r A55 (Maen Hir Tŷ Mawr a siambr gladdu Trefignath). I'r dwyrain mae yna nifer o adeiladau rhestredig, gyda heneb ychydig ymhellach i'r de.

- 1.7 I gloi, bernir bod y safle a'r dirwedd sydd o'i amgylch yn uniongyrchol o werth tirwedd Canolig i Isel.
- 1.8 Ar lefel sirol a rhanbarthol, ystyrir y bydd yr effaith asesedig ar gyfer y Safle yn Ymyriad Canolig wedi iddo gael ei gwblhau, gan leihau i Niwedd Canolig / Bychan unwaith mae'r seilwaith gwyrdd arfaethedig o fewn y Safle wedi aeddfedu. Bydd y ffurf adeiledig yn gyson gyda dylanwad masnachol / diwydiannol blaenorol y cyn waith a bydd cynigion GI yn darparu agweddu lleol o fudd er mwyn gwrthsefyll yr effeithiau ar LCA y safle a'r LCA3 cydffiniol cyfagos 'Môr Mewndirol'. Byddai'r datblygiad arfaethedig yn cael ei drin fel elfen drefol ychwanegol o fewn y cyd-destun hwn.
- 1.9 Bydd y Safle a'i gyd-destun uniongyrchol yn anorfod yn agored i lefel uwch o newid yn y dirwedd. Ac eithrio tirwedd y terfyn allanol a'r parth llifogi arfordirol / ardal o ffosydd agored, sydd i'w cadw fel rhan o'r cynigion, mae'r Safle yn cynnwys ychydig iawn o nodweddion tirwedd o werth ac mae'n cynnwys yn bennaf y cyn waith alwminiwm. Byddai effaith y datblygiad arfaethedig ar gymeriad y dirwedd ar raddfa safle gyfan yn fwy nodedig ond eto byddai'n gyfyngedig ac yn lleol o ran ei faint. Byddai'r prif newid yn codi fel canlyniad uniongyrchol i'r cynnydd mewn datblygiad adeiledig a seilwaith cysylltiedig ar hyd ardal safle ehangach o'i gymharu gyda'r tir oedd yn cael ei gymryd gan y cyn waith. Byddai arwyddocâd y newid hwn i'r cymeriad yn cael ei leihau i ryw raddau gan y defnydd blaenorol a wnaed o'r Safle, gan gynnwys y cyn adeiladau diwydiannol mawr a'r corn simnai (sydd bellach wedi'u dymchwel), ac ynghyd â chyd-destun trefol presennol Caergybi, gan gynnwys Parc Manwerthu Caergybi, a'r datblygiadau presennol ac arfaethedig ar hyd Parc Cybi. Bydd y fframwaith GI arfaethedig i'r Safle yn atgyfnerthu'r coetir trwchus a blannwyd o amgylch ffiniau'r Safle a bydd yn darparu rhai buddion bach i'r Safle a'i gyd-destun yn syth o'i amgylch mewn perthynas ag effeithiau cysgod i'r cynigion. At ei gilydd, wrth ei gwblhau byddai effaith dirwedd Niweidiol Canolig o fewn y Safle gan leihau i effaith dirwedd Niweidiol Canolig / Bychan wrth i'r planhigion/coed a blennir aeddfedu.

Effeithiau Gweledol

- 1.10 Mae Gwelededd y Safle yn gyfyngedig gan ei fod wedi'i leoli ar dir is gydag effeithiau sgrinio'r topograffi lleol mewn cyfuniad gyda'r ardal o llystyfiant coetir aeddfed, trwchus ar hyd ffiniau'r safle, gan gynnwys y twmpathau a'r llystyfiant coetir ar hyd y ffin gyda'r A5 i'r gogledd a'r dwyrain, a'r ffin i'r de gyda'r rheilffordd a'r A55 Gwibffordd y Gogledd. Mae ardaloedd o goetir trwchus, aeddfed Parc Arfordirol Penrhos hefyd yn darparu cyfyngiant pellach i'r Safle i'r gogledd a'r gorllewin.
- 1.11 Mae bod wedi'i leoli ar gyrion tref Caergybi sydd ag ymylon trefol cryf sydd i'w weld yn eglur o rannau o'r Safle a'r cyd-destun yn union oddi amgylch, bydd unrhyw olygfeydd o ddatblygiad newydd yn llwyr yng nghyd-destun ardal drefol bresennol Parc Manwerthu Caergybi a defnydd cyflogaeth / diwydiannol blaenorol y safle. Ymhellach, gan fod y tir yn union i'r de o'r safle ym Mharc Cybi wedi ymgymryd â datblygiad masnachol a chyflogaeth yn rhannol, a'i fod hefyd wedi'i neilltuo ar gyfer datblygiad pellach, bydd y Safle, yn cael ei gynnwys yn rhannol

gan ddatblygiad newydd i'r de o'r A55.

- 1.12 Mae'r rhai a fyddai o bosib yn gweld y datblygiad arfaethedig a ystyrir o fewn yr Asesiad Tirwedd a Gweledol yn cynnwys preswylwyr eiddo o fewn ardal y Safle a defnyddwyr y llwybrau troed cyhoeddus yn yr ardal. Oherwydd topograffi lleol Ynys Cybi, mae derbynyddion dethol wedi eu dynodi o fewn yr asesiad, yn arbennig felly ardaloedd sydd wedi'u lleoli ar dir uwch, i'r gorllewin o Gaergybi. Mae hyn yn cynnwys defnyddwyr hawl tramwyo cyhoeddus a defnyddwyr Gwarchodfa Natur Ynys Lawd lle mae man uchel lleol Mynydd Caergybi wedi'i leoli.
- 1.13 Mae'r newidiadau i'r golygfeydd wedi'u cyfyngu'n bennaf i dderbynyddion sy'n preswylwyr agos at y Safle. Mae'r effeithiau gweledol ar gyfer y derbynyddion yma ar lefel Niwed Mawr-Canolig wrth gwblhau (blwyddyn1) lle mae golygfeydd llawn / rhannol. Yn y tymor hirach (blwyddyn 15), bernir y bydd yr effeithiau hyn yn lleihau i raddfa Niwed Canolig - Llai. Bydd mwyafrif yr effeithiau gweledol ar gyfer gweddill y derbynyddion sydd wedi'u hadnabod o fewn yr asesiad, gan gynnwys hawl tramwyo defnyddwyr ar Lwybr Arfordir Ynys Môn a Gwarchodfa Natur Ynys Lawd yn amrywio o Niwed Canolig i Fach / Dim Niwed wrth gwblhau (blwyddyn 1), gan leihau i Niwed Bach / Dim Niwed o gwbl yn y tymor hirach (blwyddyn 15).
- 1.14 O ganlyniad, ac o gofio cyd-destun defnydd diwydiannol blaenorol y Safle oedd yn cynnwys adeiladau diwydiannol a strwythurau mawr, ystyrir bod y Safle yn ardal resymegol i fwrw ymlaen gyda datblygiad sy'n cael ei arwain gan gyflogaeth, gan ddarparu cyfleoedd i GI newydd gael ei greu fydd yn cryfhau nodweddion safle a gadwyd, ac yn ei dro, y dirwedd leol, yn ogystal â lliniaru unrhyw effeithiau gweledol posib. Yn bwysig iawn, mae'r datblygiad yn darparu cyfle i greu rhwydwaith holistig, wedi'i integreiddio a'i gysylltu'n llawn o GI ar draws holl ddatblygiad arfaethedig y cyn safle tir llwyd.